

අමා ගඟුල

කලාප අංක 216

ශ්‍රී. ඩී. ව. 2569 ක්වු ඉල් මස කලාපය, රා. ව. 2025 ක් වු නොවැම්බර් මස 05 වන දින

වැලිගම, ශ්‍රී සුගත ශාන්ති සේවා සංසදයේ නිර්මාතෘ ගරු යාවජීව සභාප

ටී. ඩබ්ලිව්. ඒ. කලාපාණ වසන්ත මහතා විසිනි.

සැබෑ පාතාලය බුදු දහමින් හඳුනා ගනිමු .

නමෝ තසස භගවතෝ අරහතෝ සමමා සමබුද්ධසස !!!

“යො වෙනා අධිවාසෙති උපපන්නා වෙදනා දුකඛා - සාරීරිකා පාණතරා යාති වුට්ඨො න වෙධිති ස වෙ පාතාලෙ පවචුට්ඨාසි අට්ඨො ගාධමසි අජ්ඣගා හි.”

“යමෙක් ශරීරයෙහි හටගත් යම්කිසි දුක් සහිත වේදනාවකින් පීඩාවට පත්වේද, එයින් ඔහු නො සැලේ ද, මාරක තරම් ඒ උපන් දුක් වේදනා ඉවසා ද, හෙතෙම පාතාලයෙහි පිහිටයි. නැවත නැවතත් පිහිට ලැබුයේ වෙයි.”

(සංයුත්ත නිකාය-පාතාල සූත්‍රය)

ධර්මකාමී පින්වතුනි,

අද ඉල් මස පුර පොහෝ දිනයයි. ශ්‍රේණිම බුදු සසුනෙහි පළමු වස් කාලය අවසන් වී ප්‍රථම ධර්ම දුත පිරිස ධර්ම ප්‍රචාරය පිණිස පිටත් වීම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුන් බෑ පටිලයන් දමනය කිරීමට උරුවෙල් දනවීමට වැඩිමවීම, අග්‍ර ශ්‍රාවක සැරියුත් මහරහතන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑම, මෙහි දෝසතුන් වහන්සේ විවරණ ලැබීම, මෙම වසරෙහි පසුවස් පචාරණය කළ යුතු දිනය වීම සහ කඩින විවර ප්‍රජාව කළහැකි අවසන් දිනය වීම වැනි උතුම් හේතුන් සිහිපත් කරන සහ සිදුවන පොහෝ දිනයකි. එවැනි උතුම් දිනයක මෙම දහම් පණිවුඩය සඳහා මාතෘකා කරන ලද්දේ සංයුත්ත නිකාය වේදනා සංයුත්තයට අයත් පාතාල සූත්‍රයයි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්කුන් වහන්සේ අමතා පාතාලය යනු කුමක්දැයි අර්ථ දක්වා මෙම සූත්‍ර දේශනාව සිදු කරනව. “සාරීරිකානං ඛො චතං හිකඛිවෙ දුකඛානං වෙදනානං අධිවචනං යද්දිදං පාතාලොති”. මහණෙනි, පාතාලය යනු ශරීරයෙහි හටගන්නා දුක් වේදනාවන්ට නමකි. උපන් සත්වයාට ඇතිවන ශාරීරික දුක් වේදනාවන්ට “පාතාල” යන වචනය අනුදැන වදාරා ඇත්තේ ඇයිද විමසීම සූත්‍රය තේරුම් ගැනීමට පහසුවක් වනු ඇත. සූත්‍රය ආරම්භයේම හික්කුන් වහන්සේ අමතා ලොව බහුලුතර නොවූ පුහුදුන් පුද්ගලයා මහ මුහුදෙහි නැති නොපෙනෙන තැනක් වූ පාතාලයක් ඇතැයි කියන බව දැක්වේ. සාරථප්පකාසිනී නම් වූ සංයුත්ත නිකාය මෙම සූත්‍ර අටුවාවෙහි ද දැක්වෙන්නේ මුහුදු ප්‍රවේශය උඩට ගොස් මහමේරු පර්වතයෙහි ගැටී නැවත පතිතවන තැන වඩිබාමුඛය නම් වූ අපායට යන ප්‍රපාතය යයි ලෝකයා කීවත් එහි විද්‍යමාන සත්‍යයක් නැතිබවයි, පාතාලය යන වචනය මනුෂ්‍යයින් අතර අදටත් භාවිතා වුවද අතීතයේත් වචනයට පමණක් සීමාවූවක් බවට සූත්‍ර දේශනාවට අනුව

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාරා ඇත්තේ එබැවිනි. එනමුත් බුද්ධ දේශනාවට අනුව "පාතාලය" යන වචනයට වැදගත් නිසි අර්ථයක් දී ඇත. එනම් වැටුණු තැනැත්තාට සුදුසු අවසානයක් යම් තැනක නැන්ද එතැන පාතාලය යි. එම අර්ථය මොන පාතාලයටත් ගැලපෙනු ඇත. ලෝකය හඳුනා නොගත් ආයථී ගුණ ඇතිකර නොගත් පුහුදුන් පුද්ගලයා ශාරීරිකව ඇතිවන දුක් වේදනාවන්හි නොපිහිටීම හෙවත් යථාස්වභාවය නොදැන මුලාවට පැමිණේද, ඒ නිසාම වැටීමට සුදුසු යන අර්ථයෙන් ද පාතාලය යයි වදාරා ඇත.

ලොව උපන් සෑම සත්වයෙකුම නිරන්තරව දුකට භාජනවෙයි ප්‍රථම ධර්ම දේශනාවෙන්ම දුක පිළිබඳව "ජාතිනි දුකඛා....." ආදී වශයෙන් "ඉපදීම, ජරාවට පත්වීම...දුකයි" වදාරා "සඛිඛිතොන පඤ්චපාදානඛිනඛා දුකඛා" යනුවෙන් කෙටියෙන් උපාදාන ස්ඛන්ධ 05 ම දුකකිසි වදාරා ඇත. ඒ අනුව "වේදනා" යනු ඒ ස්ඛන්ධ පහෙන් එකකි. ඇතිවෙමින්, පවතිමින්, නැතිවෙමින් යන ස්වභාවයෙන් යුක්ත නිසා. පඤ්චස්ඛන්ධයම දුකකි. අභිතප්‍ය, දුක්ඛ, අනාත්ම, යන ත්‍රිලක්ෂණයට නිරන්තරව ගොදුරු වෙයි.

පාතාල සුත්‍රයට අනුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙන්වා දෙන්නේ නූගත් පුහුදුන් පුද්ගලයා තම ශරීරයෙහි හටගත් දුක් වේදනාවන් ගෙන් පීඩාවන විට ශෝක වෙයි. ක්ලාන්ත වෙයි, හඬා වැලපෙයි, මුලාවට පැමිණෙයි, එබැවින් ඔහු පාතාලයෙහි නොපිහිටියෙකි. නුවණ ඇත්තා උපන් වේදනාවන්ට අනුකූල නොවීමෙන් පාතාලයෙහි නොවැටී පිහිටියෙක් ලෙසට වදාරා ඇත. එබැවින් පාතාලය යන වචනයද කියන්නන් වාලෙ කීමට අපි කවුරුත් පෙළඹී ඇත. ඒ වගේ මේ සංසාර ගමනෙන් දුවන්නන් වාලෙ දුවන දිවීමක් අප සැවොම දුවනව. මරණ ස්ථානයට ගෙනියන හරක් ටික පසුපස යන්නන්වාලෙ ගිය හරකෙකුත් මැරුමේ කෑව වගේ දුවන්නන් වාලෙ දුවනව. අද පිං දහම් කරන්න ගියත් එහෙමයි. ලෝකය අනුව ගියොත් අපිත් උපදිනව මැරෙනව මිසක මේ සසරින් මිදෙන්නෙ නැහැ. ඒ නිසා ටිකක් හෝ විවේක බුද්ධියෙන් හිතලා බුදුවරයෙක් පහළවීමේ වටිනා කමත් ඒ අවස්ථාවෙම මනුෂ්‍යයෙක් වුණු මේ ජීවිතයේ සහ ධර්මයෙහි වටිනා කමත් තේරුම් ගතයුතුයි. එසේ නොවුවහොත් අපිත් නිරිසන් ගත සත්වයනුත් අතරේ වෙනසක් නැහැ. ආහාර සොයා ගැනීම, නිදාගැනීම, බයක් දුකක් එනවිට පිහිටක් සෙවීම, වර්ගයා බෝකිරීම නිරිසනාටත් මනුෂ්‍යයාටත් දෙන්නටම සමානයයි. එනමුත් මනුෂ්‍යයෙක් ධර්මයෙන් යුක්ත නම් නිරිසන් ගත සතාගෙන් වෙන් වෙනව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නැති නොපෙනෙන පාතාලයම උපමාවට ගෙන උගත් ඥානවන්තයාට පමණක් පෙනෙන පාතාලයක් වන සංසාරගත දුකින් නිදහස් වීමට මග විවර කර ඇත. ශරීරයෙහි හෙවත් පංචස්ඛන්ධයෙහි හටගන්නා දුක් වේදනා හටගත් විටෙක ශෝක කිරීම මුලා වීම පුහුදුන් අපේ ස්වභාවයයි. එසේ හටගන්නා දුක්වේදනා වගේම සැප වේදනා ද දුක් සහ සැප නොවූ වේදනා ද වශයෙන් ආකාර තුනකි. වේදනා යනු විඳීමයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙම වේදනා තුනෙන් රාග, ද්වේශ, මෝහ නැමති අකුසල මූලයන් නැති කරන විධි පහාන සුත්‍රයෙන් වදාරා ඇත. සුව වේදනාවෙන් රාගයත්, දුක් වේදනාවෙන් පටිසය හෙවත් ද්වේශයද, නොදුක් නොසුව වේදනාවෙන් අවිද්‍යාවත් ප්‍රහීන කළ යුතු බවය.

පාතාල සුත්‍රයෙන් පෙන්වා දෙන්නේ අකුසල මූලයන් ඇති නොවීමට ධර්මය

අනුව උපන් දුක්වේදනාවන්ට අනුකූල නොවීමේ හිත මනාකොට පාතාරයෙහි පිහිටුවීමටය. නකුලපිතු ගෘහපතියාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ **"ආතුරකායසකමෙ සතො විතතං අනාතුරං භවිසසති"** කය ලෙඩ වුවද හිතලෙඩ කර නොගැනීමට හිත හික්මවා ගත යුතු බවයි. පුහුදුන් අපි ඉතාම කුඩා කාරණයකදීත් පළමුවෙන්ම කරන්නේ ධර්මය අතහැරීමයි. ජීවිතයට එන ප්‍රශ්ණ ටික ජීවිතය බවට පත්කර කරගන්නව. එවිට හිත ලෙඩ වෙනව. ශෝක කරනව, මුළා වෙනව, පාතාරයට වැටෙනව එබැවින් හැකි හැකි පමණින් ධර්මයෙහි පිහිටීමට උත්සාහවත් විය යුතුය. ගිරිමානන්ද හාමුදුරුවන් වහන්සේ දැඩිසේ ශාරීරිකව ගිලන් වූ බව දුටු ආනන්ද හිමියන් විසින් ඒ හිමියන්ට අනුකම්පා කොට එතැනට වැඩමවන්නට බුදු හිමියන්ට ආරාධනා කළා. එවිට බුදු හිමියන් "ආනන්ද, ඔබ ගිරිමානන්ද මහණහු වෙත ගොස් දශසංඥා කියන්නේ නම් එය අසා ගිරිමානන්ද මහණහුගේ ඒ ආධාධය සන්සිඳෙන්නේය" යනුවෙන් වදාළහ. ඒ අනුව ආනන්ද හිමියන් ගිරිමානන්ද හිමියන්ට දස සංඥා කීහ. ඒ ශාරීරික ආධාධය හේතු වශයෙන් සන්සිඳී ඇත. දශ සංඥා යනු අකාර දහයකින් ලෝකය හෙවත් පඤ්චස්ඛ්‍යධය හඳුනාගැනීමය.භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සංඥා දහය කුමක්දැයි විමසා බලමු.

- (1) රූප, වේදනා, සංඥා, සංඛාර, විඤ්ඤා යන පංචඋපාදානස්ඛ්‍යධයන් අනිත්‍ය ලෙසට නුවනින් දැක වාසය කිරීම. (අනිච්ච සඤ්ඤා)
- (2) ඇස සහ ඇසට අරමුණු වන රූප, කණට-ශබ්ද, නාසයට - ගඳ සුවඳ, දිවට - රස, කයට-ස්පර්ශය, මනසට-ධර්මතා සය ආකාරවූ ආධ්‍යාත්මික සහ බාහිරවූ දොළොස් ආයතනයන් තම වසඟයේ තම කැමැත්ත අනුව නොපවතින නිසා අනාත්ම ලෙසට දැක වාසය කිරීම (අනත්තසඤ්ඤා)
- (3) ශරීරයෙහි යටිපතුලින් උඩ කෙස් මතුයෙන් යට වූ ශරීරයෙහි නානප්‍රකාර අශුවියෙන් පිරී පවතින මෙම කය කෙස්, ලෝම, නිය, දත් ආදී වශයෙන් කුණාප කොට්ඨාශ 32 කින් යුතුය යන අවබෝධයෙන් යුතුව වාසය කිරීම (අසුභ සඤ්ඤා)
- (4) බොහෝ දුක් ඇති මෙම ශරීරය බොහෝ ආදීනව ඇත. වකඩු රෝගය, සෝත රෝගය.....ආදී 46 ක් රෝග සහ ආධාධ ඇත. එම කයෙහි ආදීනව නුවනින් දැක වාසය කිරීම(ආදීනව සඤ්ඤා)
- (5) සිතෙහි හටගන්නාවූ විතර්ක (කල්පනා) වශයෙන් කාම (කැමැති, ආශා, සතුටට හේතුවන දේ) ව්‍යාපාද (නපුරු දෝහි සිත) විහිංසා(හිංසන)උපනුපත් ලාමක අකුසල් දහම් යන විතර්ක සිතින් පිළිනොගැනීම, නොඉවසීම, දුරලීම, ගෙවීම, නැතිකිරීම, අභාවයට පැමිණවීම, හෙවත් ප්‍රහාණය කරමින් වාසය කිරීම (පහාන සඤ්ඤා)
- (6) සියළු සංස්කාරයන්ගේ හෙවත් සසර පැවැත්මට හේතුවන සිතූම්, පැතූම්, කියූම්, කෙරුම්, කෙරෙහි යම්බඳු සන්සිඳීමක් කාමාදී උපධීන්ගේ අත්හැරීමක්, තණ්හාවෙහි ගෙවීමක්, නොඇලීමක් ඇතිව නිවන ශාන්ත උතුම් ප්‍රණීතයයි මෙතෙහි කරමින් වාසය කිරීම (විරාග සඤ්ඤා)

(7) සියළු ආකාරයෙන් සංසාර දුකට පැවැත්මට හේතුවන සංස්කාරයන්ගේ සන්සිඳීමක් හිතේ එකඟ කමක් සසර නැවත ඉපදීමට හේතුවන අඹු දරු බන ධාන්‍ය ආදිය කෙරෙහි ඇල්ම දුරුකිරීමෙන් නොඇලීමක් නැතිකිරීමක් වේද එය හේතු කොට තිවනට පත්වීම ශාන්ත ප්‍රණීතයි යන හැඟීමෙන් වාසය කිරීම(නිරෝධ සඤ්ඤා)

(8)තෘෂ්ණා- මාන-දෘෂ්ටි වශයෙන් කාමයන් දැකීමේ ගැනීමක් මෙන්ම ඒ පිළිබඳව ඇලීමෙන් හිත පිහිටුවා ආශා කිරීමක් වේද, ස්ථිර වශයෙන් මමය, මාගේය යන හැඟීමෙන් රාග ද්වේෂ මෝහ වශයෙන් අප්‍රකටවූ බලවත් වූ කෙලෙස් දාහයෙන් යුක්ත වේද, ඒවා දුරලමින් දැකිව නොගනිමින් පරිපූර්ණ වශයෙන් පංචඋපාදානයන්හි නො ඇලීමක් වේද එසේ වාසය කිරීම අනභිරතියයි. (සබ්බලොකෙ අනභිරත සඤ්ඤා)

(9)ලොව ඇති සියළුම හේතු ප්‍රත්‍යයෙන් ඇතිවන පවතින නාම රූප, ධර්මයන් හේතුවෙන් පීඩාවට ලක්වන්නේද, ඒවා කෙරෙහි ලජ්ජාවෙන් පිළිකුල් කෙරේද අනිත්‍යානු දර්ශීව දැකීම (සබ්බසංඛාරෙසු අනිච්චසඤ්ඤා)

(10) යමෙක් සිහි නුවනින් යුතුව භාවනා අරමුණු වශයෙන් ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාස කෙරේද ඒ අනුව දැනගෙන සිත පාලනයක්, සිතෙන් හටගන්නා සංස්කාරය විඳිමින් ශික්ෂණය ලබා ගැනීම, ඒ අනුව සතරකාර වූ ධ්‍යාන උපදවා ගැනීමෙහි කුශල භාවය ඇති කර ගෙන වාසය කිරීම.(අනාපාන සති)

ගිරිමානන්ද හාමුදුරුවන් විසින් ඉහත කී දශ ආකාර හඳුනාගැනීම් අසා කායිකව පැවතියාවූ ආධාධය හේතු විසින් සන්සිඳුන බව අභිගුත්තර නිකාය ගිරිමානන්ද සූත්‍රයෙහි දැක්වෙනව. පාතාල සූත්‍රයෙහි දැක්වෙන්නේ ශරීරයෙහි හටගත් දුක් වේදනාවෙන් පීඩා පැමිණිවිට මඳ වූ කදාණ ශක්ති ඇති පුද්ගලයා හැකිම වැලපීම් ඇතිකරගෙන පාතාලයෙහි සුදුසු පරිදි නොපිහිටන බවයි. නැවත පිහිටක්ද නොලබන බවයි. පාතාලයෙහි පිහිටනවා යනු දුක්, සැප, උපේක්ෂා යන වේදනා තුනේදීම උපේක්ෂා විමට අපේ හිත පිහිටුවා ගැනීමය. සැප වේදනාව එක් අන්තයකි. දුක් වේදනා තව අන්තයකි. උපේක්ෂා වේදනාව මැදයි ඒ තුන් වේදනාවෙදීම උපේක්ෂා විමේ ඥාන දර්ශණයක් තමයි ගිරිමානන්ද හාමුදුරුවන්ට ඉදිරිපත් කළේ. හේතුවල දහමට සිත පැමිණවීමයි. එය මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවයි. දුක් සැප උපේක්ෂා යන වේදනා,තුනෙහිම ඇල්ම බැඳීම, ගැටීම නැති නිසා එවිට සැබෑම උපේක්ෂාව පහළ වෙයි. ඒ අනුව පාතාලයට නොවැටී හඬා වැලපීම් නැතිව මුළු නොවී ශ්‍රැතවත් ආයඝී ශ්‍රාවකයකු ලෙස පාතාලයෙහි නිසිලෙසට පිහිටීම දක්වා කටයුතු කිරීමට අදිටන් කරගනිමු.